

TER BESLISSING

Datum

28 januari 2025

Onze referentie

RWS-2025/1783

Opgesteld door

Directie

Bestuursondersteuning

Beslistermijn

4 februari 2025

Bijlage(n)

1

Aan

Minister

nota

Antwoorden op Kamervragen over het bericht 'Voertuigen weginspecteurs vaker aangereden, Rijkswaterstaat maakt zich zorgen'.

Aanleiding

Het lid Olger van Dijk (NSC) heeft schriftelijke vragen gesteld over het NOS-artikel "Voertuigen weginspecteurs vaker aangereden, Rijkswaterstaat maakt zich zorgen"¹. Bijgaand stuur ik u een voorstel voor het antwoord op de Kamervragen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

1. In te stemmen met de voorgestelde antwoorden op de Kamervragen en de antwoorden naar de Tweede Kamer te laten versturen, mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid. Hiermee onderstreept u het belang van handhaving door zowel politie als RWS.
2. Kennis te nemen van de achtergrondinformatie over aanrijdingen met Weginspecteur (WIS) -auto's.

Kernpunten

- Ad 1) Het lid Vedder (CDA) heeft op dinsdag 14 januari mondelinge vragen over dit onderwerp ingediend, maar die zijn niet aan de orde gekomen. Er is grote kans dat dit onderwerp tijdens het aanstaande commissiedebat verkeersveiligheid op 11 februari 2025 zal worden besproken.
- Ad 2) In 2024 zijn zestien dienstvoertuigen van weginspecteurs aangereden, wat een stijging is ten opzichte van de jaren daarvoor. RWS heeft een persbericht gemaakt dat is opgepakt door landelijke media. In deze nota wordt u nader geïnformeerd over deze aanrijdingen en het handelingsperspectief.

Toelichting

Analyse van de aanrijdingen

In 2024 zijn zestien dienstvoertuigen van weginspecteurs aangereden, wat een stijging is ten opzichten van de jaren daarvoor. Het dienstvoertuig van een weginspecteur wordt bewust inzet om incidenten fysiek te beveiligen om een aanrijding met het pech- of ongeval zelf te voorkomen en een veilige werkruimte te creëren voor hulpdiensten en de berger. Door deze inzet is bij alle aanrijdingen persoonlijk letsel bij de betrokken weginspecteur voorkomen.

¹ NOS, 14 januari 2025, Voertuigen weginspecteurs vaker aangereden, Rijkswaterstaat maakt zich zorgen

Het naleven van het motto "we werken veilig of we werken niet" komt door de aanhoudende aanrijdingen onder druk te staan. Aangezien de veiligheid van zowel de eigen mensen als de weggebruikers topprioriteit voor Rijkswaterstaat (RWS) is, bekijken we continu of verdere maatregelen (zoals het afsluiten van meer rijstroken) nodig of mogelijk zijn. Er is namelijk een balans tussen het risico op aanrijdingen en het beschikbaar houden van zoveel mogelijk rijstroken van de weg voor de doorstroming. Als blijkt dat het risico te hoog wordt, kan die balans worden heroverwogen.

Datum

28 januari 2025

Onze referentie

RWS-2025/1783

Opgesteld door

Directie
Bestuursondersteuning

Aan

Minister

Bijlage(n)

1

In onderstaande tabel zijn de cijfers van de afgelopen negen jaar opgenomen. Na een initiële daling in 2022 en 2023 is het aantal aanrijdingen nu weer gelijk aan dat in de jaren daarvoor. De stijging in 2024 is opvallend ten opzichte van de jaren daarvoor, maar valt nog binnen de bandbreedte van de langjarige trend. Goed om hierbij te vermelden dat het aantal keer dat een dienstvoertuig ingezet wordt om een incident fysiek te beveiligen in tien jaar tijd verdrievoudigd is; van 60.000 incidenten in 2014 naar 200.000 incidenten in 2024.

TOTAAL OVERZICHT	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Aanrijding van Dienstauto	16	6	9	16	14	10	18	12	8
<i>Tijdens beveiliging incident</i>	14	5	4	10	11	7	16	12	8
<i>Aanrijdend met OGS</i>	1	1	4	3	3	3	2	-	-
<i>Aanrijdend</i>	0	0	0	3	-	-	-	-	-
<i>Overig (o.a. weghalen object/ verkeersstop)</i>	1	0	1	-	-	-	-	-	-
Aanrijdingen bots/ pijlwagen	30	27	29	42	27	23	26	29	21
<i>Bots:</i>	11	9	12	15	9	11	11	13	7
<i>Pijlwagen:</i>	19	18	17	27	18	12	15	16	14
Aanrijding verkeersmaatregel overig	17	15	11	29	13	6	7	13	10
<i>Kegels:</i>	10	9	4	19	7	4	3	6	5
<i>MRS:</i>	0	0	1	0	1	1	1	5	5
<i>Overig:</i>	7	6	6	10	5	0	3	2	<i>nb</i>
Agressie	36	19	37	33	26	22	28	12	14
<i>Fysieke agressie met letsel*3</i>	3	0	0	0	2	2	0	0	1
<i>Fysieke agressie zonder letsel *2 (Non-)Verbale agressie</i>	6	8	12	11	5	6	6	3	3
<i>(Non-)Verbale agressie</i>	27	11	25	22	19	14	22	9	10
Incident medewerker WVM	35	26	31	51	42	38	30	26	14
<i>Letsel</i>	6	7	8	14	4	10	-	-	-
<i>Geen letsel</i>	29	19	23	37	38	28	-	-	-
Bijna ongeval*1	126	66	64	180	258	88	86	13	20
<i>Rood Kruis Negatie</i>	105	55	49	151	223	70	65	-	-
<i>Overig</i>	21	11	15	29	35	18	21	-	-
Rood kruis Negatie (RKN)	105	55	49	151	223	70	65	-	-
	365	214	230	502	603	257	260	130	130
<i>Totaal (- dubbelingen*)</i>	239	148	166	322	345	99	109	92	130

*1 Bijna ongevallen zijn altijd dubbel met danwel agressie, danwel incident met medewerker WIS, danwel RKN

*2 Fysieke agressie zonder letsel gaat ook om fysieke bedreiging, intimidatie, automobilisten die met hun voertuig doelbewust op een wis afrijden.

*3 Onder letsel valt ook een (controle)bezoek aan de huisarts.

Uit de analyse tot nu toe blijkt dat het type locatie, de weersomstandigheden en het moment op de dag grotendeels willekeurig zijn. Alle voertuigen van de weginspecteurs stonden opgesteld conform de veiligheidsrichtlijnen. Wel vonden zes van de negen aanrijdingen plaats in het donker, zowel op wegen met als zonder openbare verlichting. In algemene zin wordt wel vermoed dat onoplettendheid of afleiding van de weggebruiker vaak een rol speelt bij de aanrijdingen.

Na elke aanrijding wordt een feitenrelaas opgesteld. Wanneer hier bijzonderheden naar boven komen die niet eerder gesignaleerd zijn, wordt nader onderzoek gedaan. Daarnaast worden regelmatig themaonderzoeken gedaan om over de jaren heen trends en verbeterkansen te signaleren. De huidige analyse geeft geen aanleiding om verdiepend onderzoek te doen naar de aanleiding of oorzaak van deze aanrijdingen.

Handelingsperspectief

Naast handhaving door politie worden sinds 2021 de nieuwe auto's voor de weginspecteurs-BOA's (WIS-BOA's) standaard uitgerust met een camera. RWS gebruikt deze beelden om samen met de politie te handhaven op rood-kruis negatie.

Een belangrijke component is de oplettendheid van de weggebruiker. Via campagnes en in de media wordt hiervoor aandacht gevraagd: *Hou je aandacht op de weg, rij geconcentreerd. Laat je niet afleiden door medepassagiers, een telefoon of iets anders.* Met de #nietvoornIX-campagne wordt aandacht gevraagd voor het respecteren van de rode kruisen. Ook in bladen van de ANWB en TLN is hieraan aandacht besteed. Rijkswaterstaat handhaaft actief op roodkruisnegatie.

Een andere belangrijk aandachtspunt is de zichtbaarheid en opvallendheid van de voertuigen en de dienstkleding. Zo is in 2023 de striping van het dienstvoertuig aangepast naar aanleiding van een themaonderzoek. Periodiek wordt dit verder geoptimaliseerd. Waze en Flitsmeister geven via het systeem *flister* een in-car voorwaarschuwing voor beveiligingsvoertuigen op en langs de weg. Op dit moment loopt er een onderzoek naar waarnemingssystemen op beveiligingsvoertuigen die waarschuwen dat er een voertuig rijdt waar dat niet mag. Er zijn vijf systemen getest, maar deze zijn nog niet voldoende betrouwbaar. Op basis van de bevindingen wordt nader onderzoek gedaan.

Ten slotte wordt onderzoek gedaan naar de waarschuwende functie van zogeheten 'kegels'. Deze kegels waarschuwen zowel de weggebruiker - wanneer deze er overheen rijdt - als de weginspecteur of berger doordat de kegel een ploppend geluid maakt. Dit laatste lijkt in de praktijk onvoldoende te werken. Het onderzoek moet uitwijzen of de werkinstructie of de kegel aangepast dient te worden.

Datum

28 januari 2025

Onze referentie

RWS-2025/1783

Opgesteld doorDirectie
Bestuursondersteuning**Aan**

Minister

Bijlage(n)

1

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief TK over het bericht 'Voertuigen weginsecteurs vaker aangereden, Rijkswaterstaat maakt zich zorgen'.	Beantwoording kamervragen over het bericht 'Voertuigen weginsecteurs vaker aangereden, Rijkswaterstaat maakt zich zorgen'.

Datum

28 januari 2025

Onze referentie

RWS-2025/1783

Opgesteld door

Directie
Bestuursondersteuning

Aan

Minister

Bijlage(n)

1